

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ב' אלול תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות נד | דף הכולל: כתובות עא.
דף היומי בהלכה: מאמצע הסעיף "אזמניה ולא צר בה" עד סימן מ"ג אמצע סעיף א' "והיינו דוקא".
מוסר: שמירת הלשון - שמירת הלשון חלק א' שער התבונה פרק א' 'גרסינן' עד פרק א' 'עוד נוכל'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' 'ואם לא תשמע לו' עד סוף פרק ו' סוף השער

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"יש לנו יהלום, קוראים לו תהלים!" | מרן הגר"ע יוסף הורה לי: "תאמר לחכם שלום שיבטיח לך,
זה בטוח יתקיים!" | הילד בן השלוש וחצי התפלל שיגיע אוטובוס לבן... | 2476

הסיפור היומי

כשסיים מרן חכם שלום את דבריו, הוסיף: "ותדע
לך שעכשיו זו שעת רצון ואתה יכול לבקש מה
שאתה רוצה ואני מבטיח שזה יתקיים". הייתי בהלם
מוחלט. כבר 15 שנים שאני מחכה לרגע הזה

סיפור מדהים שתחילתו לפני קרוב לעשרים שנה, וסימונו לפני כחודש - מפיו של בעל המעשה

עובדיה זצ"ל להתחנן על נפשי. הפעם מרן אמר לי דבר שאף פעם
לא אמר לי: "תלך לחכם שלום כהן, שיש לו פה קדוש, שכל היום
עוסק בתורה, ותגיד לו שאני ביקשתי שיברך אותך".

נסעתי לביתו של מרן חכם שלום זצוק"ל. כשנכנסתי לחדרו,
כל כולו היה שקוע בלימוד התורה בשקידה מופלאה. לקח
כמה דקות ארוכות עד שאחד מבני ביתו 'העיר' אותו מהלימוד
ממשנתו וסימן לו על בואי. ניגשתי אליו וספרתי לו את צרתי. מרן
חכם שלום הביט עלי במבט רך והרעיף עלי את ברכתו. הודיתי
לו ושבתי לביתי.

"כשנכנסתי הביתה, השאלה הראשונה שרעיתי שאלה אותי
היתה: "הוא הבטיח לך?" עניתי לה שלא. היא נעצבה מעט, אבל
לא הייתה ברירה אלא להמשיך ולצפות וכמובן להתפלל.

אחרי זמן מה עליתי שוב אל מעונו של מרן הרב עובדיה
זצוק"ל וביקשתי ממנו ברכה מיוחדת נוספת. מרן שאל אותי:
"אמרתי לך ללכת לחכם שלום, הלכת?" עניתי לו שכן, אבל מאז
לא קרה ולא נשתנה כלום. מרן שוב פעם בירך, אבל הפעם אמר

הסיפור המדהים הבא נשלח למערכת גיליון 'אור השבת' על
ידי אחד מקרובי בעל המעשה, ומובא כאן מכלי ראשון:

הסיפור שלנו מתחיל לפני קרוב לעשרים שנה, ומסתיים,
לכאורה, לפני כחודש. אני ורעייתי נישאנו בשעה טובה, אני
נכנסתי לכולל ואשתי נכנסה לעבוד בהוראה כמורה בבית ספר.
עברו כשנתיים-שלוש, מנישואינו ועדיין לא זכינו לילדים. הדאגה
התחילה להתגבש ללבנו, והיא הלכה וגברה כמובן ככל שעברו עוד
ועוד שנים.

ב"ה הייתה לי 'דלת פתוחה' בביתו של מרן רבי עובדיה יוסף
זיע"א, ויום אחד החלטתי ללכת אליו ולשפוך לפניו את ליבי.
עליתי למעונו של מרן, ישבתי לידו וסיפרתי לו על צרתי. מרן,
כמו בכל הפעמים שהגעתי אליו, ישב איתי יותר זמן מהנהוג
ובירך אותי בתוספת 'סטירות לחי', ודברים מחזקים ומעודדים
שהיו נכנסים לתוך ליבי. זה היה חלק מהדברים שנתנו לי כוחות
בהתמודדות הקשה והמצערת הזאת.

באחד הימים רעייתי ביקשה שאלך שוב לביתו של מרן הרב

לי: "תאמר לחכם שלום שיבטיח לך, זה בטוח יתקיים. יש לו פה קדוש וכל מה שהוא גוזר מתקיים".

כשיצאתי מביתו של מרן, אמר לי אחד ממקורביו: "תשכור דירה ליום הכיפורים באזור העיר העתיקה ותפלל ב'פורת יוסף', ובמוצאי הצום תיגש אל חכם שלום ותאמר לו את מה שאמר לך מרן".

מאז, במשך 15 שנים הלכתי להתפלל עם חכם שלום זצוק"ל ביום הכיפורים, אבל אף פעם לא היה לי אומץ לבקש ממנו הבטחה שיהיו לי ילדים.

יום אחד נפלה עלינו עוד צרה כרעם ביום בהיר. כאמור, רעייתי הייתה מורה בבית ספר ובנוסף לזה גם סגנית המנהלת. בכל השנים המנהלת לימדה אותה כיצד מנהלים בית ספר וליוותה אותה וסייעה לה בכל הקשור לנושא. לכולם היה ברור שהממשיכה הבלעדית של המנהלת זו רעייתי. רעייתי גם כן התכוננה לזה, והייתה בטוחה שכאשר המנהלת תפרוש היא זו שתמלא את מקומה.

"באחד הימים מקבלת אשתי טלפון, על הקו הייתה אשה שאומרת לאשתי: "את יודעת שאתמול מינו אותי למנהלת בית הספר, וגם עשינו 'לחיים' והיה ממש נהדר". אשתי נבהלה לרגע וצעקה: "מה! מי אמר לך את זה?", וזו השיבה לה שהמינוי הגיע מהנהלת הרשת והמפקחת הראשית. "רעייתי איבדה כמעט עשתונות ומיד שאלה: "נו, ומה רצית ממני?".

"אני רוצה שתסכימי לזה"

"להסכים לזה? מה זה קשור אליי?". המורה סיפרה לאשתי שבשעה שהיא הגיעה לבית הספר לבשר לכולם על דבר המינוי, חלקם אמרו לה מזל טוב, וחלקם התפלאו מאוד כי שיש מורה בשם בתיה שהיא מועמדת לתפקיד המנהלת. כששמעה זאת, היא חששה לגרום צער לרעייתי, התקשרה למפקחת ושאלה אותה על כך. המפקחת אמרה לה: "זה לא קשור אליך, אם לא תרצי להיות מנהלת נעביר את התפקיד הלאה למורה אחרת". היא אמרה למפקחת שהיא תשאל את רעייתי ותחזיר לה תשובה. ולכן כעת היא מתקשרת לשאול אם היא מסכימה לכך, ואם אשתי תגיד לה לא, היא תרד מהתפקיד, והוא יעבור למורה אחרת.

אשתי אמרה לה שנעשה שאלת חכם והיא תחזיר לה תשובה בהקדם. הלכתי באותו יום אל ביתו של מרן חכם שלום כהן זצוק"ל וסיפרתי לו את הסיפור המרגש הזה על אשה שמוכנה לוותר על התפקיד בשביל שרעייתי לא תצטער, והוא אמר לי שלמחרת אבוא אליו עם הבעל של אותה מורה ונשב לדון בצוותא. "למחרת שוב הגענו לביתו של הכהן הגדול חכם שלום אני ובעלה של המורה, ושטחנו בפניו את הסיפור והשאלה שעומדת על הפרק. מרן התרגש מאוד מהסיפור, והיה נראה על פניו כמה הוא מתלהב לשמוע עד כמה עם ישראל ערבים זה לזה. הוא

חשב כמה רגעים ואז אמר לבעלה של המורה: "הקב"ה משלם שכר לזכאים, ולכן כעת תאמר לאשתך שלא תקח את התפקיד ותוותר את זה לאחרת הבאה בתור, כי עבודה שלא מגיעה לבן אדם מבורא עולם הרי שאין בה ברכה". כשסיים מרן חכם שלום לומר את הדברים האלו, הוסיף לומר:

"ותדע לך שעכשיו זו שעת רצון ואתה יכול לבקש מה שאתה רוצה ואני מבטיח שזה יתקיים".

הייתי בהלם מוחלט. כבר כמה שנים שאני מחכה לרגע הזה שחכם שלום יוציא מפיו הבטחה. התבוננתי על פני האברך, ראיתי שהוא רוצה לומר דבר מה אבל הוא חושש. הצעתי לו שאולי אצא והוא ירגיש יותר משוחרר. אבל אמר לי, שאדרבה שאני אשא כן כדי שאשמע את מה שהוא רוצה לומר.

ואז אמר האברך למרן חכם שלום: "כל הסיבה שאשתי לא רצתה לקחת את התפקיד הזה, היתה בגלל דבר אחד שממנו חששה; היות והמועמדת להיות מנהלת אין לה 15 שנה ילדים וזה מספיק צער גדול, ואשתי לא רצתה להוסיף לה צער בנוסף לצער הגדול הזה".

פרצתי בבכי. בכיתי כמו ילד קטן, וראיתי את חכם שלום איך שהוא מוזיל דמעות והיה נרגש מאוד. מיד שם את ידיו עלי, ובפעם הראשונה שמעתי מפיו את שלושת המילים האלו, שכל כך חיכיתי וצפיתי להם: "בסייעתא דשמיא השנה". זו הייתה הבטחה נדירה ופלאית שיצאה מפיו של כהן גדול והייתי נרגש מאוד לקבלה. לא יצאנו מביתו עד שהתחבקנו. וכשיצאנו אמר האברך למרן: "את הברכה שלי עדיין לא קיבלתי, אני שומר אותה לשעת הצורך"...

מרן חיך ושב לתלמודו.

רבתי, פלא פלאים! הברכה לא התעכבה מלהתקיים. "חמש עשרה שנים בלי ילדים, עשרות רופאים, מאות רבנים ואלפי סגולות. לאחר תשעה חודשים ברוך השם חבקנו בן בשעה טובה ומוצלחת ולמזל טוב. הסנדק היה מרן חכם שלום כהן זצוק"ל. פשוט ראינו איך ברכתו של גדול הדור - מלאך אלוקים מרן הכהן הגדול זצוק"ל מתקיימת לנו בחוש מול העיניים.

והסיפור לא נגמר כאן.

"לאחר כחצי שנה חלתה בתו של אותו אברך שהייתה בגיל 19, גיל השידוכין, מחלה קשה ר"ל. מצבה היה נואש מאוד. לאחר שלוש שנים שהייתה חולה, החליט האברך לחזור לביתו של מרן חכם שלום ולקבל את הברכה שמחכה ושמורה לו. כמוכן שהיה צריך לספר לו את כל הסיפור מהתחלה, ולכן ביקש שאתלווה אליו ונשב אצלו והוא יבקש את ברכתו.

"עלינו לביתו של מרן חכם שלום. היה זה בתענית אסתר. אחד מבני ביתו אמר לו שעדיף שנבוא בסעודת פורים, שאז זו עת רצון גדולה ובטוח שנזכה להיות כלי מקבל לברכה.

"באנו שוב לבית קודש הקודשים בתוך סעודת הפורים, נכנסנו

ברטט בחיל וברעדה אל שולחנו הטהור, ישבנו בסמיכות אליו והזכרנו לו את הסיפור. להפתעתנו הוא נזכר בסיפור וכמובן בירך אותו בחום, ואמר לו שלא יקשיב לרופאים ושיבטח בה' יתברך והכל יהיה טוב, והרעף עליו אהבה וברכות מיוחדות. רבותי, קוראים יקרים! לפני כחודש בדיוק היא סגרה ווארט עם בחור בריא ושלם, וכמובן שהיא עצמה יצאה כליל מהמחלה וזכתה להקים בית נאמן בישראל, וכל זה בזכות ברכתו וקדושתו

של מרן גדול הדור חכם שלום כהן זצוק"ל. עם ישראל בכל תולדותיו זוכה לגדולי ישראל שהם בעצם עמודי התווך של העולם. כמו שהעולם עומד על שלושה עמודים, כך העמודים עומדים על דבר אחד, שזה גדולי ישראל. ומי לנו כמרן חכם שלום זצוק"ל, שכבר כמה וכמה פעמים כינהו מרן רבי עובדיה יוסף זצ"ל "פה קדוש, פה שעוסק כל היום בתורה הקדושה מבוקר ועד ליל ומה שאומר מתקיים לאלתר".

פרשת השבוע

ראו העסקנים כי החזו"א איננו מגיב, והבינו כי מסיבה כלשהי הוא אינו חפץ להתערב בענין. הם התלבטו האם לקום וללכת, או להישאר עוד קמעה. לבסוף העז אחד מהם ושאל את החזו"א לפשר שתיתן

הדרך הטובה יותר לגרום חיזוק אצל הזולת

בהם כי הם חדורי רצון לפעול ולתקן, אבל הרב מבריסק לא ראה דחיפות גדולה לפעול בענין.

"אמשול לכם משל, למה הדבר דומה", פנה אליהם, "היה פעם רב שרצה לתקן את כל העולם. היו לו כמה רעיונות גדולים כיצד לגרום לחיזוקים בעניינים שונים, אולם הוא היה זקוק לשיתוף פעולה מהציבור. לשם כך, פנה במכתב מנומק לרבנים גדולים מכל רחבי המדינה, וביקשם כי יאותו להשתתף עמו בפעולותיו הברוכות למען חיזוק הציבור.

"הוא ציפה להיענות רחבה מהרבנים, הן כל פעולותיו לשם שמים הם. מה רבה הייתה אכזבתו, כאשר כמעט ולא קיבל שום התייחסות למכתבו. מלבד שני רבנים שכתבו לו מכתבי תשובה מחזקים, לא הגיעו לו תגובות נוספות. גם שני הרבנים לא הציעו את עזרתם, אלא כתבו לו, שמאחר וטרודים הם בענייני רבנותם, מחזקים הם את ידיו על פעילותו הענפה למען הכלל, ומקווים הם שיצליח לפעול ולהפעיל.

"אבל הרב לא הרים את ידיו. הוא תלה את חוסר ההתגייסות של רבני המדינה בטרדוניהם המרובות בצרכי הכלל, והחליט לפנות בעניין אל רבני המחוז. התיישב הרב במרץ, וכתב בשנית מכתבים נרגשים, בהם פרט את תוכניותיו לביצור וחיזוק ענייני הדת. סבור היה כי הפעם תהיה היענות גבוהה יותר. אך כגודל ציפיותיו גם גודל אכזבתו. גם למכתביו אלו לא היתה כמעט כל תגובה.

"החליט אותו רב להצטמצם ולנסות לפעול בקרב רבני עירו בלבד, אך גם דבר זה לא הועיל. משראה שלא עלתה בידו, רפו ידיו לגמרי והוא התייאש מכל העניין.

"לאחר שהתייאש, אמר הרב לעצמו: 'אם לא עלתה בידי לתקן את כל העולם, מדוע שלא אדאג לתקן לכל הפחות את עצמי?'... מיני אז, חל חיזוק גדול אצל הרב עצמו, בדיוק באותם דברים בהם

והגד לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל. (י"ז, ד')

פרשה זו עוסקת באדם העובד עבודה זרה, שדינו להיסקל. ולכאורה עלינו להבין: לשם מה מוסיפה התורה ואומרת, שהתועבה הזו נעשתה ב'ישקאל', וכי לא היה די לומר 'והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת'?! הלא מדובר בחטא שחוטא היחיד, ואם כן מדוע הוא נחשב כתועבה הנעשית ב'ישקאל'?

על שאלה זו, משיב הגאון רבי חיים לייב סטאוויסקער, אולם בכדי להבין את תשובתו - הבה נטה אוזן למעשה הבא: בתקופה בה טרם שינתה העיר בני ברק את צביונה, ודרו בה אנשים רבים שאינם שומרי מצוות, נכנסה משלחת אל החזון איש, לשמוע עצה מפיו בעניין ההתרופפות שחלה בשמירת השבת הכללית בעיר. שמע החזו"א את דבריהם, ושתק. ניסו העסקנים לדובבו, שמא ראוי לפעול כך או אחרת, אך החזו"א ממשיך בשתיקתו, ולא אמר דבר מטוב ועד רע.

ראו העסקנים כי הרב איננו מגיב לבקשתם, והבינו כי מסיבה שאיננה ידועה להם, החזון איש חפץ להתערב ולנקוט פעולות כלשהם. חככו בדעתם מה ראוי לעשות כעת, שמא מוטב לקום ולילך או אולי עדיף להישאר עוד קמעה. לבסוף, העז מאן דהו ושאל את החזו"א לפשר השתיקה.

השיב החזו"א בפסקנות: "אנו נוטים לשלוח אצבע מאשימה לחצרות השכנים, ולהאשימם בזלזול הנורא בקדושת השבת בריש גלי, אך האמת היא שגם לנו יש חלק לא מבוטל בזה. שהרי אם בביתנו שלנו, בחצרותינו, יתנהלו העניינים כדבעי, ונקפיד אנו ביתר שאת על שמירת התורה והמצוות, לא יחול רפיון גם בשמירת התורה של שכנינו".

דברים ברוח זו השמיע פעם מרן הגרי"ז מבריסק, בפני כמה עסקנים שבאו לפניו עם כמה הצעות לתועלת הרבים. ניכר היה

שכן ניתן היה להעלות על הדעת, שאדם החוטא בינו לבין עצמו, גם אם מדובר בחטא חמור - הרי זה ענין בינו לבין קונו. כנגד מחשבה זו באה התורה ללמדנו, שיהודי אחד הנכשל בחטא גורם ירידה בכלל ישראל. השפעת החטא אינה מצמצמת רק למקום העבירה - ברשות היחיד שלו, כי אם 'נְעִשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל' - חטאו של היחיד מחלחל ומשפיע לכלל הציבור. זו הסיבה שהצריכה התורה בעת נתינת העונש ש'יָד הָעֹשֶׂה כְּיָד הַיָּהוָה בּוֹ בְּרָאשֵׁינָה לְהַמִּיתוֹ וְיָד כָּל הָעָם בְּאַחֲרָנָה' (י"ז, ז'), שהרי לכאורה יש לתמוה, מה עניינם של כל העם לעונשו של זה? אמנם, מכיון שגם הם הושפעו מהקלקול שנגרם בעטיו של החוטא, רק אם יהיו כולם שותפים בהוצאתו להורג, יתקון פגם החטא שדבק גם בהם, ויקויים 'וּבְעֶרְתָּ הָרָע מִקִּרְבְּךָ'.

חשב לפעול ולחזק בקרב כלל הציבור. אט אט החלו להבחין בני ביתו בחיזוק הגדול שאפף אותו, וזה הקרין והשפיע גם עליהם. "מתפללי בית הכנסת בונהג להתפלל, שמו לבם לשינוי החיובי שחל ברב ובבני ביתו, והדבר גרר רוח חיזוק אצל כלל המתפללים. יושבי אותה עיר, שנתברכה בבתי כנסת רבים, החליטו אף הם להתחזק בעקבות מתפללי בית הכנסת שהתחזקו, ומשם נדדה רוח החיזוק לכלל יושבי המדינה". הרב סיים את משלו, והמסר היה ברור: הדרך הטובה ביותר לגרום לחיזוק אצל הכלל, הוא על ידי שנתחזקו אנו בעצמנו. אם אצלנו פנימה, המצב הרוחני דרוש תיקון, הדבר משפיע אף על הכלל. מעתה, נוכל להבין היטב את תשובתו של רבי חיים לייב מסטאוויסק לקושייתנו:

על דא ועל הא

ראש חודש אלול, היום בו מתחיל ה'זמן' החדש, הוא סוג של 'יום הדין' עבור פעילי 'אחינו' שעובדים באגף של קירוב רחוקים

הרה"ג ר' אהרן ידלר, מוותיקי הפעילים ב'אחינו' מספר על 'יום הדין' של הפעילים, שיחול היום

זה שבת ומה זה חודש אלול. אבל הם לא מעוניינים לשות תהליך משמעותי של חזרה בתשובה.

"יש רבים שכן רוצים לחזור בתשובה, וגם עושים זאת בפועל, אבל הם לא נכנסים לשיבה, אלא פשוט נשארים באותו מקום בו הם נמצאים, מתגייסים לצבא ושומרים מצוות. כמוכן שבמקרים רבים זה לא מחזיק מעמד לאורך זמן, כי בלי 'כור ההיתוך' של השיבה, קשה מאוד להישאר שומר תורה ומצוות אם גדלת בבית שאינו כזה.

"ויש רבים מאוד שכן רוצים לחזור בתשובה, ואפילו רוצים להיכנס לשיבה, אבל הם פוחדים, הם חוששים, ובצדק. זה לא דבר של מה בכך להחליף את כל העולם שאתה חי בו ולעבור ליקום מקביל שבו כולם חובשים כיפות, לובשים ציצית, מברכים לפני האוכל ולאחריו, נוטלים ידיים, שומרים על העיניים והאוזניים שלא לראות ולשמוע מה שלא צריך, וכמוכן גם יושבים ולומדים תורה במשך שעות כל יום...

"זה מאוד מאוד מפחיד עבור מי שאינו רגיל בכך. וכאן בדיוק מגיע תחום העבודה שלנו...

"מה אנחנו עושים בעצם? אנחנו יוצרים קשר עם המדרשויות, שמצביעות לנו על הבחורים האלו, שרוצים להיכנס לשיבה אבל חוששים לעשות את הצעד.

"הבחורים האלו זקוקים לעזרה. קודם כל הם צריכים להבין מה זה ישיבה בכלל, איך זה נראה, מה בדיוק עושים כל היום, ומי אמר שאני מתאים לשם...

ראש חודש אלול, היום בו מתחיל ה'זמן' החדש, הוא סוג של 'יום הדין' עבור פעילי 'אחינו' שעובדים באגף של קירוב רחוקים. במשך השנה כולה הם עובדים ומשקיעים כדי ליום הנכסף הזה, חותרים להכניס כמה שיותר בחורים צעירים לעולמה של תורה, להציל אותם משינוי הארי, ולהביאם אל היכל השיבה הקדושה.

"זה קורה כל השנה", מספר הרב אהרן ידלר, מוותיקי הפעילים בארגון. "בכל פעם שאנחנו מאתרים בחור שהחל בתהליך של התחזקות וכבר בשל להיכנס לשיבה, אנחנו משתדלים להכניס אותו לשיבה מתאימה.

"אבל אין ספק שעיקר העבודה נעשית דווקא בתחילתה של שנת הלימודים החדשה, וזה קורה בחלוקה לשתי קבוצות. הקבוצה הראשונה נכנסת לשיבה בראש חודש אלול, והקבוצה השנייה בראש חודש חשוון, אחרי החגים".

לדבריו, העבודה מתחילה מספר חודשים קודם לכן. "השנה פעלנו בשיתוף פעולה הדוק מאוד עם ראשי מדרשויות ברחבי הארץ.

"המדרשויות האלו לא דוחפות את הבחורים להיכנס לשיבות. כמוכן שאם רואים בחור שבשל לכך הם ממליצים לו, אבל לא זאת העבודה שלהם. הם עובדים יותר בשיטה של לתת לכל מי שרוצה לשמוע, להיכנס למדרשיה לשמוע וללמוד כמה שהוא רוצה.

"במדרשויות האלו יש עשרות אלפי בני נוער, חלקם באמת באים רק כדי לשמוע קצת, להתודע ליהדות שלהם, להבין מה

היום, כך מספר הרב ידלר, יתחילו כמה עשרות בעלי תשובה חדשים את הלימודים בישיבות אליהן שובצו. עשרות בחורים נוספים הרגישו שהם עדיין לא בשלים למהלך, והתקווה היא שרוב רובם ייכנסו לישיבות בעז"ה בראש חודש חשוון.

"עכשיו זה חודש אלול, בני עדות המזרח כבר אומרים סליחות, זה זמן שבו אפשר לחולל גדולות ונצורות", הוא מספר, "אנחנו לוקחים את הבחורים לאמירת סליחות בישיבת 'אור החיים'. מדובר במעמד מרטיט שחודר ללב ולנשמה, ולא נותן להם להמשיך הלאה כאילו לא קרה כלום. אחר כך מגיע ראש השנה, יום הכיפורים, סוכות, שמחת תורה, לבחור שמתעניין ביהדות והתחיל לשמור מצוות, החגים והתקופה הזאת כולה מאוד מאוד מרוממים ומעלים, ומדי שנה מצטרפים עוד עשרות בחורים חדשים לישיבות, הודות לפעילות של הצוות שאני חבר בו, מיד אחרי החגים".

"דבר שני, חשוב לא פחות, הם צריכים שיכוונו אותם לישיבה המתאימה. מבחינתם ישיבה במבשרת ציון, ישיבת 'אור החיים' של הגאון רבי ראובן אלבז, וישיבת 'תושיה' בתפרת, אלו שלוש ישיבות שאין ביניהן שום הבדל. זאת ישיבה וזאת ישיבה, מה ההבדל?"

"אגב, גם בין הישיבות לחוזרים בתשובה יש הבדלים גדולים. גם הבדלי גילאים, וגם הבדלי תרבות, סגנון ועוד. יש ישיבות שבהן משקיעים יותר בהשקפה ויש שמשקיעות בלימוד גמרא עם ראשונים, בחלק מהישיבות יש אווירה יותר קלילה ומשוחחרת ובחלק יותר קפדנית ורצינית. יש חוזרים בתשובה שמאוד מאוד רוצים להשלים מהר מאוד את כל מה שהחסירו ולא למדו עד עכשיו, והם ייכנסו לישיבות שבהן הלימוד מאוד אינטנסיבי, אחרים רוצים להתקדם בקצב רגוע יותר, בשמחה ובנחת, ויש ישיבות שמתאימות להם".

יהלומים מגדולי ישראל

לאחר שהאשה ובנה קיבלו את ברכתו של רבי משה פיינשטיין זצ"ל, נפרדו לשלום ויצאו מביתו. לפתע, בעודם מהלכים, שמעה האשה מישהו רץ בעקבותיה וקורא אליה בקול: "סליחה, חכי רגע!"

סיפר הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א:

מאתו ונפרדו לשלום. לפתע, בעודה מהלכת, שמעה שאדם אחד רץ בעקבותיה וקורא אליה בקול: "סליחה, חכי רגע!" - וכשהפנתה את ראשה - ראתה שזהו לא אחר מאשר רבי משה בכבודו ובעצמו, הרץ בעקבותיה. האשה נשתוממה מאוד: הגאון האדיר - הוא לבדו רץ בעקבותיה?! כמובן שתיכף ומיד נעצרה ועמדה על עמדה. כשניגש אליה הגאון רבי משה אמר לה שתמחול בטובתה לעלות בחזרה לביתו, האשה נבהלה מאוד, כי היא לא ידעה מה בדיוק אירע ועל מה ולמה הגאון קורא להם לביתו, אולי יש איזו קפיда עליה או אולי עשה בנה משהו. היא עלתה לבית רבי משה, ורבי משה אמר לה: את התמונה היפה שעשית ממני והבאת לי לפני שלוש שנים - התמונה היתה תלויה כל הזמן כאן בסלון ביתי, וזה שהתמונה לא נמצאת כאן עכשיו - זה לא חלילה מפני שהיא אינה יפה, אלא מפני שעושים כאן שיפוצים, ולכן העברתי את זה לחדר אחר, והורה להם שיבואו לראות את התמונה בחדר האחר, והאשה נכנסה בעקבותיו, וראתה את התמונה תלויה שם...

(נועם שיח)

שמעתי פעם סיפור נפלא אשר ממש נשתוממתי מזה: פעם אחת באה אשה אחת אל מרן שר התורה הגאון האדיר רבי משה פיינשטיין זצ"ל, ודמעתה על לחיה. היא שפכה בפניו את מר לבה, שבצרתה לה צר, שלא זכתה עדיין לפרי בטן ועברו כבר שנים רבות מנישואיה. רבי משה שמע בכובד ראש לדבריה, וברך אותה בהתרגשות מעומק לבו שתזכה לבן זכר - ובאמת התקיים בה צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים - וכעבור שנה נולד לה בן זכר למזל טוב.

זמן מה לאחר שנולד לה בנה, נכנסה אותה אשה אצל רבי משה לבשרו שנולד לה בן זכר בברכתו. אותה אשה היתה ציירת מומחית, ולאות תודה הוקרה והערכה, ציירה את דמות דיוקנו של רבי משה עצמו באומנות נפלאה, והביאה לו את זה כדורון. רבי משה הודה לה מאוד על המתנה הנפלאה, ואמר שהציור מאוד מאוד יפה - בתכלית היופי - ותלה את התמונה בסלון ביתו.

שלוש שנים, באה אותה אשה עם בנה לרבי משה לרגל התגלחת, וביקשה ברכה שהבן יגדל לגדול בתורה וביראה. כמובן שהוא קיבלם בסבר פנים יפות וברכו מעומק לבו ושניהם יצאו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? **שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il**

בתחילה חשב האיש שאך מקרה הוא, אך התעלומה חזרה על עצמה: במקום חמש לחמניות חזר הכלב מהמכולת רק עם ארבע. החליט האיש לעקוב אחרי הכלב ולבדוק פשרם של דברים

מעשה שפורסם בעיתוני ורשא לפני כ-100 שנים וסופר ע"י הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל בשיחת מוסר בישיבת קמניץ

לא שיניתי מאומה! שם אני בסל חמש לחמניות. התעלומה גברה והלכה. החליטו שניהם לעקוב אחרי הכלב ולבדוק פשרם של דברים. ואמנם התעלומה נתחווה: הכלב החל לשנות את מסלולו הקבוע ובחר לו מסלול העובר דרך גינה צדדית בעיר. לתדהמתם כי רבה, באמצע הדרך ניגש הכלב אל כלב אחר ששהה במקום, כלב פצוע, בעל רגל שבורה שבקושי מצליח לדדות. משהגיע אליו, הוציא לו לחמניה מן הסל, והמשיך הלאה בדרכו אל אדונו!

בשלב זה של סיפור הדברים, דפק רבי אליהו על השולחן והרעים בקולו: "הם (בעלי-החיים) לא חייבים בחסד! הדבר טבוע בהם! - אבל אנחנו?!..."

(גיליון 'שבת אורה' מתוך הספר 'ר' אלה')

היה זה בחודש אלול שנת תשכ"ח. רבי אליהו לופיאן זצ"ל הוזמן לישיבת קמניץ לשאת שיחת מוסר. את דבריו מיקד על מידות. בין יתר דבריו סיפר, כי לפני כ-50 שנה בזמן שהיה בוורשא קרא סיפור שהרשים אותו מאד ואשר הופיע באחד מעיתוני התקופה. וזה הסיפור:

אדם אחד אילף את כלבו ושלח אותו מדי בוקר עם סל למכולת. בתוך הסל היה פתק ובו רשימת מצרכים. הכלב הנאמן ביצע את שליחותו ושב אל אדונו. כך היה מדי יום ביומו. והנה בבוקרו של יום אחד שב אל אדונו, אך הסל הכיל לחמניה אחת פחות. לתומו, חשב בעל-הבית שאך מקרה הוא. אך הדבר חזר על עצמו. במקום חמש לחמניות חזר הכלב רק עם ארבע. פנה בעל-הכלב לבעל-המכולת בטרונאיא, אך זה האחרון השיבו: מה אעשה,

קול העם

אחד הילדים הקטנים אף הזכיר לנו שבפעם שעברה הוא ביקש מה' אוטובוס לבן והגיע אוטובוס ירוק, ואמרנו לו שאולי ה' שומר את התפילה שלו לפעם אחרת. והנה, היום הגיע לנו אוטובוס לבן...

קוראי 'הפותר' משתפים ברגעים מתוקים ומאירים

"לאן?" - שואל הנהג. ענינו לו: לרכסים. "כמה אתם?" - יש כאן הרבה לרכסים, השבנו, האם אתה מסכים לעשות לנו הסעה ב-5 שח לכל אחד?

"תעלו" - פלט הנהג בקצרה. הודענו מיד לשאר הממתינים בתחנה ועלינו לאוטובוס שה' שלח לנו במיוחד מהשמים. התיישבנו במושבים הנוחים ברווח, האוטובוס התמלא הנהג מיד המשיך והסיע אותנו בנסיעה ישירה, מהירה וחלקה עד לביתנו.

התרגשנו וסיפרנו לילדים כמה הקב"ה שמח לשמוע את התפילות שלנו ואיך שהקב"ה מיד שמע ושלח לנו סידור מיוחד ומדויק עבורנו!

(אחד הילדים הקטנים, כבן שלוש וחצי, אף הזכיר לנו, שפעם שעברה כשנסענו לירושלים הוא ביקש מה' אוטובוס לבן והגיע אוטובוס ירוק, ואמרנו לו אז, שהקב"ה שומע ושומר את התפילה שלו אולי לפעם אחרת. והנה, היום הגיע אלינו אוטובוס לבן,

רציתי לשתף אתכם בסיפור מיוחד של השגחה פרטית שקרה לנו בבין הזמנים.

יצאנו לפארק הכט בחיפה ונהנינו מאד כל המשפחה. כשרצינו לחזור ביררנו על אוטובוסים. היה לנו אוטובוס ישיר לרכסים ב-20.15 או ב-21.30, החלטנו שזה מדי מאוחר לחזור בתשע וחצי, ולכן כבר בשמונה ורבע התייצבנו בתחנה מחכים לאוטובוס עם הילדים והעגלות.

אחרי רבע שעה מגיע אוטובוס עמוס באנשים מתחנה קודמת ואיננו עוצר לנו. עמדנו בתחנה עשרות ילדים ומבוגרים מחכים ולא יודעים מה לעשות.

אמרתי לילדיי הקטנים: בואו נתפלל לה' שישלח לנו דרך להגיע לבית במהירות בקלות ברוגע ושיהיה לנו מקום לשבת. וככה התפללנו לה' בלי שנדע מאיפה תבוא הישועה.

אחרי כ-2 דקות מגיע אוטובוס טיולים לבן ונעצר לידינו.

בדיוק כמו שהוא אז ביקש מה'!...)

יישר כח על חיזוקי ההשגחה פרטית שאתם שולחים ושנוכח לראות תמיד את השגחת ה' עלינו בכל רגע.

ראש חודש אב הגיע ואיתו יחד הגיע גם יום ההולדת שלי. ולכבוד שני המאורעות הנ"ל החלטתי שאני קונה עליה. הגעתי לתפילה, ולחזן עלה אחד עם חיתוך מילים ברור ומהיר. דא עקא, שכדי לעמוד בקצב לא הספקתי להוסיף בקשה לקב"ה שאצליח לקנות עליה. והנה, בהגיע עת מכירת העליות, פשוט דילגו על המכירה וחילקו את הכיבודים לחברי הקהילה. הסתפקתי האם בגלל שאותו בית כנסת משפץ, וחברי הקהילה

היו שותפים בתרומות אז החליטו שמפסיקים למכור שם עליות ונותנים אותם לחברי הקהילה חנים אין כסף, או שמא כיון שלא התפללתי, אז...

החלטתי שמיד לאחר סיום התפילה אצטרף למנין הבא, ואם ימכרו שם עליות אני אקנה. הגעתי למנין הבא, וביקשתי מה' - רבש"ע, שימכרו פה את העליות ושאני אצליח לקנות אחת מהן". מכאן ההמשך פשוט, מכרו את העליות וקניתי עליה. חשבתי לעצמי, שתפילה היא כמו 'תשלום מראש'. מי שלא משלם, למה שיקבל; ומי שמשלם, וטוב עבורו שיקבל, אז למה לא. רק כשזה לא טוב עבורו, או שעם עוד כמה 'תשלומים' הוא יוכל לקבל משהו הרבה יותר גדול, אז הקב"ה שומר לו את התפילות.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע לא רצו ה'דברי חיים' וה'צמח דוד' להיכנס לפונדק?

כתובות דף נד

הא לא נתפייסה

שאל הדברי חיים למה סירב עד עכשיו להיכנס בו, הלא הפסק הלכה היה על פי הדין והיושר. ענה הצמח דוד, כתיב בפסוק אם ענה תענה אותו וגו' שמוע אשמע צעקתו, וקשה מהו כפל הלשון 'ענה תענה', ועוד מהו לשון 'אותו' ו'צעקתו' היה לו לכתוב בלשון רבים.

אלא על כרחך צריך לומר, שכשמצערים האלמנה ויתום בעולם הזה אפילו כשאנים צודקים, הבכיות מעוררות את האב בעולם העליון, ומצטער גם האב בעולם העליון, והוא הולך לכסא הכבוד וטוען עבור אשתו ובניו.

וזוהי הכוונה, 'אם ענה האלמנה ויתומים, תענה אותו', הכוונה על האב. וגם הלשון 'אם צעוק' היינו אם יצעקו האלמנה והיתומים, אז 'יצעק' הוא אלי, ואשמע 'צעקתו' של האב, ומטעם זה סירבתי להיכנס לביתו עד שתתפייס האלמנה. (צמח דוד בן בעל בני יששכר)

(גליון סיפורים נפלאים)

פעם אחת היה הצמח דוד זי"ע, בצאנו בשבת, וביום ראשון ליווה הדברי חיים את הצמח דוד והלכו עד הכפר הסמוך לצאנו, והיה שם יהודי בעל הקרעטשמע (פונדק) ששמע שהצדיקים באים לכאן, קיבל את פניהם וביקש מהם שיבואו לביתו לסעוד אצלו.

פתאום באה אלמנה אחת בבכיות אצל הצדיקים, וצעקה האיך יכולים אתם ליכנס לבית זה, הלא יש לי תביעת ממונות על קרעטשמע זו. אמר הדברי חיים להצמח דוד שאינו יכול להיכנס עד שיברר הדבר על פי דין תורה. והושיבו בית דין שם על אתר עד שבררו הכל, והפסק יצא לטובת בעל הקרעטשמע.

ואמר אחר כך הדברי חיים להצמח דוד, דינובער רב עכשיו יכולים להיכנס, אבל הצמח דוד סירב להיכנס עד שתתבטל טענת האלמנה לגמרי, אך האלמנה בכתה עוד ועמדה בטענתה, וישבו הבית דין עוד הפעם. והבעל הבית לקח מעות ופייס את האלמנה לגמרי לפנים משורת הדין, והאלמנה נתפייסה, ואז אמר הצמח דוד עכשיו יכולים להיכנס.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

”כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם מה דיבר פלוני אודותם”

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

קבלת רכילות, דהוא אסור, והוא חוטא ומחטיא את חברו...”.
 הדברים אמורים לגבי הצד המפציר, ומה יעשה אותו חבר
 הנתון ללחץ ההפצרות המרובות? בביאורים ומוספים מציינים
 למה שכתב ה'חפץ חיים' לעיל בכלל א' סעיף ח': "ולענין מה
 להשיב אם שואלו מה דיבר פלוני אודותי, תלוי בזה: אם יש לו
 עצה להשיבו באופן שלא יהיה שקר גמור, וגם לא יהיה רכילות.
 ישיבהו באופן זה ולא יוציא שקר מפיו. ואם הוא מבין שחברו לא
 יקבל זה לתשובה, מותר לומר שקר גמור מפני השלום."
 ואף שלכאורה עדיף שישתוק ולא יאמר אפילו מקצת שקר,
 יש שביאר (עלי באר) שאם ישתוק כאן יבין השואל מזה שפלוני
 דיבר עליו וזה אבק רכילות, ועל כן הותר לדבר ולשקר במקצת
 מפני השלום.

בסעיף ה' מכלל ה' בהלכות רכילות, מעורר ה'חפץ חיים'
 "כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם
 מה דיבר פלוני אודותם, ואפילו אם מידיעת דבר הזה אין נפקא
 מינה להם על להבא. וכשהם אינם רוצים לגלות להם, מפצירים
 בהם הרבה עד שמגלים להם מה דיבר פלוני אודותם. ויש באלו
 הדברים גנאי, ומקבלים את הדבר לאמת גמור, ועל ידי זה נעשו
 שונאים גמורים...".

וכותב רבנו בחומרת הדבר, שהרי אפילו אם היה חברו מספר
 לו מעצמו, ללא שביקש, ואפילו היה זה דבר שנוגע לו להבא - היה
 אסור לו להאמין בזה, רק לחוש. ואם אין הדבר נוגע לו על להבא,
 אסורה אפילו השמיעה - "ועל אחת כמה וכמה לעמוד על חברו
 ולהפצירו עד שיבוא המספר לכלל סיפור רכילות והשומע לאיסור

* תוכנית יומית מענייני דיומא
 בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
 סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
 המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
 הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת
 שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
 תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

'ויברך אותה בשמחה רבה'

על איזו ברכה אומר ה"משנה ברורה"
לברך אותה בשמחה רבה?
זכור לך משהו מפעם?

**עוד שבוע זה מתחיל...
זו ההזדמנות שלך!**

בעוד כשבוע מסיימים לומדי דף היומי בהלכה את
הלכות תפילין, ומתחילים בענייני ברכות השחר ותפילה
הלכות יום יומיות שכדאי מאוד ללמודם.

הצטרף גם אתה כבר היום ותזכה להיות מאלה
שנאמר עליהם 'מובטח לו שהוא בן עוה"ב'.

לקבלת פרטים:

מוקד דרשו 02-5609000

ניתן להירשם גם בעמודות נדרים פלוס

באיזה אופן מתקדש נרתיק התפילין?

אולם, תיק שאחסנו בו תפילין בקביעות, או שאחסנו בו תפילין (אפילו רק) פעם אחת על דעת לאחסן אותן בו בקביעות - נחשב כ'תשמיש קדושה' גם אם לא הוקצה לכך, כיון שעצם אחסון התפילין באופן זה נחשב כהקצאה.

[שו"ע מב, ג, משנ"ב כד, וביה"ל ד"ה זוזי]

תיק שאינו מיועד לתפילין, ואחסנו בו תפילין מספר פעמים באופן ארעי, אינו נחשב כ'תשמיש קדושה', אלא אם כן הוקצה לכך מראש; ומותר להשתמש בו לצורכי חולין, ואף לצורכי חולין פחותים, כגון אחסון פסולת. וראה להלן.

האם יש משמעות הלכתית לריקמה של גבי נרתיק התפילין?

אולם, אם מדובר בנרתיק שיוצר במיוחד לצורך התפילין, או שרקמו עליו ריקמה מיוחדת לקראת אחסון התפילין בו, וכדומה - התנאי אינו מועיל; ואף באחסון חד פעמי וארעי של התפילין בתיק, הריהו מתקדש כדין תשמישי קדושה.

[משנ"ב מב, יד רכד, וביה"ל ג, ד"ה צר; ביאורים ומוספים דרשו, 36]

תיק שאחסנו בו תפילין באקראי, ב'תנאי' מפורש - בדיבור - שעתידים לפנותן מהתיק ולא לאחסן אותן בו בקביעות - אינו נחשב כ'תשמיש קדושה', גם אם אחסנו בו את התפילין באופן זה פעמים רבות.

האם מותר להכניס דברי מאכל לשקית שיש בה תפילין?

להכניס בו דברי חולין, כיון שיש בכך זלזול בקדושת התפילין. ויש שנראה מדבריהם, שאין איסור בדבר, אלא שראוי להימנע מכך; אך יתכן שהדבר אסור מן הדין. וראה במקורות.

[שו"ע מב, ג, משנ"ב כו, וביה"ל ד"ה זוזי; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 16]

כאמור לעיל, וכפי שלמדנו בימים האחרונים - במקרים רבים, הנרתיק שמאחסנים בו את התפילין אינו מתקדש, ומותר להכניס בו דברי חולין, כגון מראָה, מטבעות כסף, ודברי מאכל. דין זה מתייחס תמיד רק לזמן שבו התפילין אינן מונחות בתיק, אך בשעה שהתפילין מונחות בתיק, שקית, או כל כלי שהוא, אין

זמן מסוגל לאמירת תהלים

כתב הג"ר חיים פלאג'י: עיין בספר "חמדת ימים" שכתב בשם אביו, שיש ג' זמנים מסוגלים ללמוד בספר תהלים: בשבת, בראש חודש וביום טוב, ולמעלה מהם בימי חודש אלול.

(אבות הראש להגר"ח פלאג'י ח"ג מערכת ש' ס"ק קפג)

פעם מרן הרב מבריסק התבטא ואמר: "יש לנו יהלום, קוראים לו תהלים!"

(הרב מבריסק ח"ב עמ' 576)

נשתדל בחודש אלול להרבות באמירת תהלים ולהתחנן שנוכה להצלחה ברוחניות ובגשמיות

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il